

2021-03-15

Dnr M2020/02035
KTF - Yttrande

Miljödepartementet

m.remissvar@regeringskansliet.seanna.cedrum@regeringskansliet.semalin.johansson@regeringskansliet.se

Ang Remiss av promemorian genomförande av EU:s engångsplastdirektiv och andra åtgärder för en hållbar plastanvändning

Kemisk Tekniska Företagen, KTF, är en sammanslutning av branschorganisationer för företag som importerar, tillverkar och marknadsför kosmetiska produkter, tvättmedel, rengöringsmedel, färg, lack, lim, fog, storköksprodukter och växtskyddsmedel. Sammanslutningen representerar närmare 300 medlemsföretag.

Sammanfattning av synpunkterna

- Vi anser att den svenska implementeringen av direktivet inte ska gå längre, eller vara mer omfattande, än vad som anges i direktivet.
- Vi anser att definitionerna i EU-direktivet ska följas strikt i den svenska implementeringen för att åstadkomma en harmoniserad implementering i EU.
- Vi anser att märkningskraven för engångsplastprodukter ska implementeras med en mjuk övergång då den sena publiceringen av lagkraven innebär stor tidsbrist för verkställandet.
- Vi anser att det behövs en bättre konsekvensanalys av hur kraven på rapportering och avgifter kommer att inverka på företagen.

Generella synpunkter

KTF stöder den generella målsättningen att minska nedskräpning av plastartiklar i miljön, men eftersom direktivet får stora konsekvenser för berörda verksamheter är det mycket viktigt att det inte råder några tveksamheter gällande vilka produkter som omfattas av Single Use Plastic Direktivet 2019/904 och vilka som är undantagna. Det är även mycket viktigt att den svenska implementeringen inte går längre än vad som stipuleras i direktivet.

Viskos som material i tvätt- och våtservetter

Vi vill poängtera att materialet viskos inte bör betraktas som ett plastmaterial eftersom det är gjort av naturliga cellulosa-fibrer. Om vägledningen till direktivet ändrar innebörden av undantaget för naturliga polymerer ser vi att risken ökar att tillverkarna återgår till fossila plastfibrer i materialet till tvätt- och våtservetter. Vi anser att den ursprungliga definitionen i direktivet gällande naturliga polymerer ska bibehållas och att den ska gälla även i den svenska implementeringen.

Kommentarer till 1.6 Förslag till förordning om producentansvar för våtservetter

8 § Definitionen för "personlig hygien och hushåll"

KTF anser att det är viktigt att Sverige inte gör någon annan tolkning av direktivets skrivning än att det är våtservetter för personlig hygien och våtservetter som används av konsumenter inom hushållet som omfattas av direktivet. Vi anser att tvättseretter som sätts på marknaden för professionellt bruk (t.ex. inom sjukvård och omsorg) eller industriellt bruk inte ska omfattas av förordningen.

Begreppet "hushåll" är inte vedertaget men vi tolkar att direktivet avser tvättseretter som används för "privat användning" eller "konsumentanvändning" i det vardagliga hushållsarbetet, t.ex. vid avtorkning av köksbänkar, vitvaror, möbler och liknande. Det är också konsumentanvändning av tvättseretter som beskrivs i kap 24.10.2 om kostnadsmässiga konsekvenser för företag, varför detta är en rimlig avgränsning. Vi menar att produkter som används vid icke vardagliga situationer som t.ex. vid byggnation eller renovering av bostäder, inte innefattas i begreppet "hushåll".

17 § Märkningskrav

KTF anser att den svenska implementeringen av märkningskraven ska följa kraven i direktiv 2019/904 och förordning 2020/2151. Men däremot kan implementeringen införas med en mjuk övergång så att inte redan producerade produkter måste kasseras på grund av att de saknar märkning. Produkter som tvätt- och våtservetter sätts på hela den europeiska marknaden av många olika företag. För att en märkning ska vara möjlig att införa är det viktigt att den är helt harmoniserad med övriga EU och att det ges rimlig tid att införa den. Redan idag har de flesta förpackningar med tvättseretter en frivillig märkning vilket bör kunna nyttjas under en övergångstid.

KTF sympatiserar med den princip som används i till exempel EU:s förordning om kosmetiska produkter då bilder eller logotyper används för att i märkning ge upplysning till användaren, d.v.s. att inte ställa krav på både förklarande bild/logotyp och förklarande text samtidigt. Att översätta den i 2020/2151 aktuella texten "Plastic in product" till diverse nationella språk tillför ytterligare administrativ börda på den redan existerande bördan, en problematiskt kort övergångstid. KTF föreslår att ändra kraven i förordningen 2020/2151 avseende märkning till att bara omfatta bilden/logotypen.

Vi anser att 17 § i förslaget till förordning bör referera till den europeiska förordningen för märkningskraven i exakta ordalag, samt att inte några ytterligare nationella märkningskrav bör läggas till.

18 § Bemyndiganden

Vi anser inte att Naturvårdsverket bör bemyndigas att införa ytterligare krav på märkning, varför 18 § bör strykas. Märkningskraven bör hanteras på EU-gemensam nivå.

20-25 §§ Uppgifter till Naturvårdsverket

Det är viktigt att rapporteringskraven överensstämmer med hur beräkningen av avgifter är tänkt att fungera. Om avgiften baseras på antalet våtservetter som sätts på marknaden är det lämpligt att rapporteringen också görs på antalet istället för per ton.

26 § Sanktioner

KTF anser att miljöstraffavgiften för saknad av märkning enligt denna förordning bör ha ett senare ikraftträdandedatum än 3 juli 2021. Det är extrem tidsbrist att införa märkningen varför det inte är rimligt att införa miljöstraffavgiften vid samma datum som märkningskraven träder ikraft.

Kommentarer till 1.7 Förslag till förordning om nedskräpningsavgifter

Avgifter

KTF anser att man bör avvakta att införa eventuella avgifter tills vi vet hur Kommissionens riktlinjer ser ut avseende de kostnader som producenterna ska åläggas. Det är viktigt att en avgift följer samma principer som i övriga EU-länder för att underlätta den fria rörligheten av varor.

Vi bedömer att det behövs mer underlag för att göra en mer rättvis fördelning av avgifterna mellan olika produktgrupper. Vi tror att ytterligare skräpmätningar behöver göras vid flera olika tillfällen för att få en balanserad bild av omfattningen. Avgifterna för en viss produktkategori ska vara proportionerliga i förhållande till nedskräpningen av produktkategorin.

Vi anser också att avgiftens hantering framöver behöver belysas på ett mer utförligt sätt. Förhoppningen är att informationsinsatser ska minska mängden plastskräp i miljön vilket gör att det måste finnas någon form av återkommande revidering av de framtida avgifterna.

Kemisk Tekniska Företagen

Anna Melvås

e-post: Anna.melvas@ktf.se

mobil: 0708-942946